

dende her ved dette Lovforslags Behandling. Dette har man imidlertid ikke gjort. Den ærede Ordfører (Johansen) nævnedes i Gaar, at naar man stod over for en Tvangsafløsning, burde man betale Ejeren fuld Erstatning, Jeg tror ikke, at den ærede Ordførers Opfattelse her er rigtig, i alt Fald ikke over for det Spørgsmaal, vi her behandle. Tienden er efter min Opfattelse ikke at betragte som Ejendom i almindelig privatretlig Forstand. Tienden er en Skat, som er underkastet de Forandringer, som Lovgivningsmagten maatte ønske at foretage ved den. Lovgivningsmagten har Ret til at formindske Tiendeydelsen ligesom til at ophæve Tienden uden at yde Vederlag derfor. Men en Formuesgenstand, der saaledes er underkastet Lovgivningsmagtens Bestemmelse, kan man ikke sætte ved Siden af almindelig Ejendom, og derfor mener jeg heller ikke, at man har Ret i sin Paastand, naar man siger, at naar man skal afløse en saadan Ydelse ved Tvangsafløsning, saa skal man betale Ejeren dens fulde Værdi, thi dens Værdi er afhængig af, hvilken Stilling Lovgivningsmagten indtager lige over for den. Jeg beklager derfor meget, at man ikke har holdt fast ved det gamle Standpunkt, som Venstre tidligere har indtaget i denne Sag, at afløse Tienden med 18 Gange dens aarlige Ydelse, paa en saadan Maade, at man i alt Fald ikke fik noget nævneværdigt Bidrag til udrede dertil. Dette har man imidlertid ikke gjort. Jeg hørte godt i Gaar, at det ærede 6te kongevalgte Medlem (Juul-Rysensteen) mente, at 25 Gange Tiendens aarlige Ydelse endogsaa var for lav en Sum, en for lav Erstatning, men jeg antager, at det gaar saaledes her ved denne Lejlighed, som det saa ofte gaar, naar en Vare kommer paa Markedet, saa stiger denne Vares Værdi i Reglen, jeg har ogsaa lagt Mærke til, at efter at Tiendeloven er kommen til Forhandling paa Rigsdagen, er Tiendens Værdi stegen i en ganske betydelig Grad. Jeg tror derfor ikke, at det ærede Medlem har Ret i sin Vurdering af den Værdi, som han mener, at Tienden har. Derimod er jeg mere enig med det ærede Medlem i den Maade, hvorpaa han betegnede den Transaktion, som foregaar ved denne Lov, idet han betegnede den som værende et Rov af Statskassen til Fordel for en enkelt Samfundsklasse og et Rov, som det ærede Medlem ikke vilde have nogen Lod eller Del i. Det Standpunkt er efter min Opfattelse det ærede Medlem meget til Ære,

jeg beklager kun, at der ikke er flere af hans Meningsfæller, som have samme Opfattelse, som det ærede Medlem har. — Jeg vil altsaa, som jeg udtalte mig før, stemme for Ændringsforslag under Nr. 1. Loven vil ikke, selv om dette Ændringsforslag bliver vedtaget, tilfredsstille mig, men vil i alt Fald blive mindre skadelig i sine Virkninger over for Statskassen, end den vil blive, hvis den vedtages i den Skikkelse, Lovforslaget har i Øjeblikket.

Breinholt: Det er mig en Glæde at kunne begynde med at udtale, at jeg ganske kan slutte mig til de indledende Udtalelser, hvormed den højtærede Landbrugsminister aabnede sit Foredrag i Gaar. Jeg har nemlig under alle tidligere Behandlinger her i Tinget om Tiendeafløsningslovene altid udtalt mig til Gunst for en Afløsning af denne Byrde, en Byrde, der gennem Tienden hæfter paa en Del Ejendomme, medens den anden Del er fri for den. Jeg har derfor altid varmt anbefalet denne Byrdes Afløsning ved Statens Hjælp, selv om det var forbundet med ikke ringe Ofre, idet jeg er gaaet ud fra den Grundsætning, at det vilde være lykkeligt, baade i social og politisk Henseende, og vilde være retfærdigt at afløse en Byrde, der ved Tidernes Ugunst er kommen til at paahvile alene Bondejord, og at det vilde være gavnligt i det hele, om den Ulighed, der nu finder Sted mellem Herregaards-, Købstads- og Bondejord blev hævet. Ud fra denne Betragtning har jeg hilset det os nu foreliggende Lovforslag Velkommen ved 1ste Behandling, men ganske vist med det bestemte Forbehold og ud fra den sikre Forudsætning, at det maatte under Forhandlingernes Gang lykkes at bringe den Undtagelsesbestemmelse, der findes i Lovforslagets 1ste Paragraf, ud af Verden. Jeg er derfor det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds (Dalsgaard) oprigtig taknemmelig, fordi han under Nr. 3 har stillet et Ændringsforslag, der tilsigter at opfylde denne min Forudsætning. Jeg er ham ikke mindre taknemmelig for hans dygtige, lige saa klare som indgaaende Begrundelse af dette hans Ændringsforslag, en Begrundelse, hvortil jeg fuldt ud kan slutte mig. Denne Begrundelse har tillige det Gode for mig personlig, at den vil kunne lade mig fatte mig kortere, end det ellers vilde have været mig muligt. Der er dog et Par Punkter, som det ærede Medlem ganske vist i Betænkningen har berørt, men som jeg finder det ønskeligt at uddybe lidt yderligere.